

2 WETTELIJK KADER

- **Vlarema**

Artikel 5.4.10, vierde lid van het Vlarema bepaalt "Persoonsgecertificeerde asbestdeskundigen inventarisatie moeten jaarlijks een verplichte bijscholing volgen bij een erkende certificatie-instelling asbest."

- **Certificatiereglement**

Hoofdstuk 13 - jaarlijks verplichte bijscholing

Bijlage 2: Lijst van non-conformiteiten met bijhorende categorie van (voorwaardelijke) sanctie of waarschuwing.

De verplichting tot het volgen van de bijscholing moet gerespecteerd worden vanaf het jaar zelf van het verkrijgen van het persoonscertificaat.

Persoonsgecertificeerde asbestdeskundige inventarisatie (ADI) die aangesloten zijn bij een erkende certificatie-instelling asbest (CI) moeten de bijscholing volgen bij hun eigen CI die in overeenstemming met Vlarema, art. 5.4.8, 1e lid, 5° instaat voor de kwaliteitsborging van de bij hen aangesloten ADI's.

De opleidingsinstellingen en/of hun opleidingen zijn niet erkend door de OVAM. Het is de CI die borg staat voor de kwaliteit van de opleidingen die ze aanbieden.

In overeenstemming met het punt 13.2 van het certificatiereglement bepaalt de OVAM jaarlijks de elementen die tijdens deze bijscholing aan bod moeten komen. De elementen hebben betrekking op:

- wijzigingen in relevante wetgeving, het inspectieprotocol asbestinventarisatie, het certificatiereglement, de richtlijnen voor het gebruik van de databank AI etc;
- vaak gestelde vragen van proces- of persoonsgecertificeerde ADI;
- vaak vastgestelde non-conformiteiten;
- door de CI's aangebrachte aandachtspunten en mogelijke verbeterpunten.

Volgt een ADI de jaarlijkse verplichte bijscholing niet, dan kan die daarvoor gesanctioneerd worden door de CI (zie punt 5).

3 WIE MOET DE OPLEIDING VOLGEN EN WAAR?

Elke persoonsgecertificeerde ADI moet elk kalenderjaar een bijscholing volgen.

De verplichting geldt al vanaf het kalenderjaar dat de ADI het persoonscertificaat krijgt. Dit betekent dat:

- een ADI die in 2022 gecertificeerd werd in 2023, 2024, ... een bijscholing moet volgen. In 2022 kon dit nog niet omdat dit het opstartjaar was.
- een ADI die in 2023 een certificaat kreeg de bijscholing van 2023 ook al moet volgen.

Ook ADI's die pas op het einde van het jaar 2023 hun persoonscertificaat kregen moeten toch de bijscholing van 2023 volgen. In de titel sanctionering leest u op welke manier de CI hiermee kan omgaan als het praktisch en organisatorisch niet realiseerbaar is om de bijscholing nog in 2023 te volgen.

De CI's moeten op hun website volgende praktische informatie over de bijscholingen vermelden:

- het aantal uren dat de verplichte bijscholing duurt;
- de vorm waarop de onderdelen van de bijscholing gegeven worden;
- het maximaal aantal deelnemers;
- de kostprijs van de bijscholing.

Na de bijscholing ontvangt u van uw CI een opleidingsattest.

3.1 AANGESLOTEN PERSOONSGECERTIFICEERDE ADI

Elke aangesloten persoonsgecertificeerde ADI moet elk kalenderjaar een bijscholing volgen bij de CI waarbij die is aangesloten of bij een opleidingscentrum dat samenwerkt met die CI.

De CI moet het kwaliteitsvolle gebruik van de certificaten van de bij haar aangesloten ADI's waarborgen (Vlarema, art. 5.4.8, 1e lid, 5°). Onder deze taak valt het organiseren van de jaarlijks verplichte bijscholing. Aangezien enkel de CI waarbij de ADI is aangesloten instaat voor de kwaliteitsborging van die ADI moeten de ADI's de bijscholing dus volgen bij een opleidingscentrum waarvan de kwaliteit verzekerd wordt door hun eigen certificatie-instelling.

De opleidingsinstellingen en/of hun opleidingen zijn niet erkend door de OVAM. De OVAM levert een erkenning af aan de CI en het is de CI die borg staat voor de kwaliteit van de opleidingen als onderdeel van een geheel aan taken die de kwaliteitsvolle werking van de ADI's moeten garanderen.

De ADI mag de opleiding dus niet volgen bij een opleidingscentrum dat niet samenwerkt met de CI waarbij die is aangesloten!

3.2 NIET-AANGESLOTEN PERSOONSGECERTIFICEERDE ADI

Een ADI die beschikt over een persoonscertificaat maar niet aangesloten is bij een CI moet ook elk kalenderjaar de bijscholing volgen.

Bijvoorbeeld: Tracimat-deskundigen die geen asbestattesten afleveren, ADI's die tijdelijk niet actief zijn of een pas gecertificeerde ADI die nog niet aangesloten is.

Deze ADI's mogen de bijscholing volgen bij een CI naar keuze, aangezien er geen specifieke CI instaat voor de kwaliteitsborging van die ADI. Ze moeten de bijscholing dus niet volgen bij de certificatie-instelling die het persoonscertificaat afleverde. Neem in dat geval als ADI altijd eerst contact op met de CI vooraleer u zich inschrijft voor de bijscholing. Zo bent u zeker dat de opleiding achteraf gevalideerd wordt in het certificatieplatform.

Waarom moeten ADI's die tijdelijk niet actief zijn als ADI de opleiding toch volgen?

Ook zij blijven best op de hoogte van eventuele wijzigingen in de wetgeving of nieuwe richtlijnen voor het gebruik van de databank... Deze ADI's moeten dus ook elk kalenderjaar de bijscholing volgen. Dit moet garanderen dat ADI's die heropstarten na een periode van non-activiteit, toch kwaliteitsvolle attesten kunnen afleveren in overeenstemming met de geldende regels en richtlijnen.

3.3 KANDIDAAT ADI MET OPLEIDINGSATTEST OF EXAMENATTEST, MAAR NOG NIET PERSOONSGECERTIFICEERD

Beschikt u enkel over het opleidings- en examenattest, maar (nog) niet over een persoonscertificaat? Dan moet u op dit moment de bijscholing niet volgen. Wenst u in de toekomst deze activiteit nog uit te oefenen, dan is het sterk aangeraden om de bijscholing van 2023 toch te volgen.

Voorlopig hebben het opleidings- en examenattest geen vervaldatum. Het kan wel zijn dat dit aangepast wordt bij een toekomstige wijziging van de wetgeving.

4 SANCTIONERING

Volgt een ADI de jaarlijkse verplichte bijscholing niet, dan begaat die een non-conformiteit van categorie III en kan de CI het certificaat voorwaardelijk opheffen (zie MB certificatiereglement, bijlage 2: lijst van non-conformiteiten met bijhorende categorie van (voorwaardelijke) sanctie of waarschuwing).

Volgt u de verplichte bijscholing in 2023 niet? Dan kan de CI u een bepaalde periode geven om de bijscholing met de inhoud van 2023 alsnog te volgen in 2024. In de praktijk zal u dan in 2024 zowel de bijscholing van 2023 als die van 2024 moeten volgen.

Volgt u de bijscholing niet binnen de door de CI opgelegde termijn, dan wordt uw persoonscertificaat automatisch opgeheven. Als u daarna toch nog als ADI wilt werken, moet u opnieuw de verplichte opleiding volgen en het examen afleggen om een persoonscertificaat te kunnen aanvragen.

Opgelet! De CI is niet verplicht om in 2024 nog bijscholingen aan te bieden met de inhoud van de bijscholing van 2023. Zorg dus dat u zich tijdig inschrijft voor de bijscholing. Doet u dit niet, dan riskeert u uw persoonscertificaat te verliezen.

5 MINIMALE INHOUD BIJSCHOLING

De bijscholing behandelt onder meer de belangrijkste veelgestelde vragen en vaak voorkomende fouten en problemen. Een betere kennis van deze elementen is essentieel voor een ADI om de kwaliteit van de asbestinventarissen te garanderen. De opleiding omvat een theoretisch en een praktisch luik waarbij minimaal de elementen worden behandeld die in de tabel hieronder zijn opgenomen.

Het praktische luik moet fysiek georganiseerd worden en in relatief kleine groepjes. Het doel hiervan is om een asbestinventarisatie voor een asbestattest na te bootsen. De lesgever gidt de ADI's doorheen het gebouw en laat hen zelf nadenken over bepaalde situaties vooraleer het antwoord te geven. De lesgever laat de ADI's ook zelf bepaalde handelingen uitvoeren, zoals het opheffen van een dakpan. Als de elementen die zijn opgenomen in de tabel hieronder niet ter plaatse kunnen worden getoond mag de lesgever het element uitleggen aan de hand van bv. foto's. Hoe meer van deze elementen voorkomen op de praktijklocatie, hoe beter de locatie overeenkomt met de realiteit waarin de ADI's moeten werken.

Volgende elementen moeten minstens behandeld worden tijdens de bijscholing:

Minimale inhoud bijscholing	Minstens te behandelen tijdens praktijkgedeelte
Materiaalherkenning	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Wat is asbestverdacht volgens huidige, gangbare kennis? 2. Uitzicht + klank → materialen visueel en auditief kunnen 'lezen': patronen, vormen, diktes, hol/vol geluid 3. Veel verschillende foto's, situaties, samples aanreiken 	<p>Tijdens de rondgang onderzoekt men alle waarneembare materialen door te kijken en aan te tikken. Er wordt stilgestaan bij het uitzicht en de klank van het materiaal en waarom iets asbestverdacht of niet-asbestverdacht is. Patronen, structuren, vormen, holle en volle geluiden worden besproken en vergeleken met elkaar. Minstens volgende materialen komen aan bod of, indien afwezig, worden besproken door de lesgever aan de hand van vb. fotomateriaal en/of monsters:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Beton (plafond of muur of vloer of steunpaal) - Cellenbeton - Hout type "MDF" of "OSB" - Gipskartonplaat type "Gyproc" - Isolatieplaat type "Rockfon" - Plaat type "Pical" en type "Promatect" - Kunststof type "Trespa" - Isolatieplaat type "Heraklith" - Mastiek/stopverf vs silicone - Dekstenen - Platen in vezelcement - Platen type "Menuiserite" - Natuursteen vs platen type "Masal" - Natuurleien vs leien in vezelcement - Vinyl met onderlaag vs 'soepele' vinyl zonder onderlaag - Asbestkoord vs glasvezelkoord - Buizen/kokers: vezelcement vs beton vs gresbuis vs metaal - Asbesthoudende dichting tussen moffen van buizen
Bindmiddel en gebondenheid	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Wat zijn gangbare combinaties van bindmiddel en materialen? Wat niet? 2. Gevolgen indien foutief bindmiddel? 	

<p>Eindconclusie attest?</p> <p>3. Bepalen bindmiddel: hoe en wie is verantwoordelijk? Zie IP en leidraad</p> <p>4. Indien toch uitzonderlijke combinatie aanwezig: duiden via foto's en notitievel</p>	
Verwijdermethode	
<p>1. Wat zijn gangbare combinaties van verwijdermethoden met materialen? Wat niet?</p> <p>2. Indien toch uitzonderlijke combinatie aanwezig: duiden via foto's en notitievel</p> <p>3. Wat is de nuance tussen eenvoudige handelingen doe-het-zelf / opleidingsattest / erkend verwijderaar? Zie ook leidraad</p> <p>4. Besluit FOD WASO ivm asbesthoudende lijm en vinyltegels</p> <p>5. Gevolgen indien foutief advies?</p>	
Bouwkunde	
<p>1. Logica van een gebouw inzien, 3D kunnen ontleden</p> <p>a. Hoe kan een gemiddeld gebouw opgetrokken zijn?</p> <p>b. Ruwbouw – wind-/waterdicht – nutsleidingen – inkleding/afwerking</p> <p>c. Ik sta in een gebouw, wat zie ik? Wat zie ik niet? Wat hoor ik bij aantikken?</p> <p>d. Wat is bv. het verschil tussen een verlaagd plafond en een vast plafond? Tussen een voorzetwand en een volle muur? Welke vloerlagen zijn er? Hoe is een zadeldak opgebouwd? Wat is een centrale verwarming?</p> <p>2. Eenvoudig bereikbaar</p> <p>3. Bevestigingsmethode</p> <p>4. Omgeving</p> <p>a. Wat zijn gangbare combinaties met welke materialen?</p>	<ul style="list-style-type: none"> – De logica van de opbouw van het gebouw wordt uitgelegd, waarbij wordt meegegeven op welke locaties je asbest kan verwachten en waarom, bv. een onderdakplaat, gipsisolatie bij centrale verwarming,... – Hoe is het gebouw opgetrokken? <ul style="list-style-type: none"> • Zijn er aanwijzingen voor een spouwmuur? Hoe kan je dit nagaan? • Hoe werd het gebouw wind- en waterdicht gemaakt? Bv. mastiek en Glasal aan schrijnwerk, onderdakplaten • Zijn er uitzetvoegen aanwezig? Waar vinden we die? • Is er sprake van een zadeldak of plat dak? Kan je de ruimte onder het dak waarnemen of is sprake van een vide? • Is er sprake van verlaagde plafonds? Hoe kan je dit vaststellen? • Is er sprake van voorzetwanden of enkel volle muren? Hoe kan je dit vaststellen? Vb. aantikken • Is er sprake van een centrale of individuele verwarming? Gebruik gipsisolatie, asbestkoord,... Welke asbestmaterialen vindt je bij het éne type verwarming en welke vind je bij de andere en waar? • Welke nutsleidingen zijn er en hoe lopen ze doorheen

<p>b. Indien uitzonderlijke combinatie: duiden via foto's en notitieveld</p>	<p>het gebouw (water, elektriciteit, gas, verwarming, afvalkoker,...). Belang voor het vermoeden van vb. doorlopende leidingisolatie in ontoegankelijke delen van het gebouw</p> <ul style="list-style-type: none"> • In welke mate is het gebouw ingekleed of 'naakt', bv. vnl. ruwbouw/casco met (cellen)beton en baksteen. Link met aanwezigheid pleisterwerk. - Wat kan je waarnemen? Bv. verlaagd plafond - Wat kan je niet waarnemen? Bv. verloren bekisting aan vast plafond boven verlaagd plafond zonder losse tegels
<p>Communicatie</p>	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Opdrachtformulier, maar ook spreken voor/tijdens/na 2. Waarom welke onderzoeksbependingen? Gevolgen? 3. Waarom wel of geen monstername? Gevolgen? 4. Waarom wel of niet een bewijsdocument in acht genomen? Gevolgen? 5. Bespreek kort wat je (niet) gaat doen, voorafgaand aan plaatsbezoek: <ol style="list-style-type: none"> a. Niet-destructief onderzoek, inspanningsverplichtingen b. Maak het concreet: alle ruimtes betreden, ladder en zaklamp bijhebben, monsternames, opmeten, foto's nemen 6. Vermijd conflict en klacht, vermijd onzekerheden en paniek 7. Spoor houden van communicatie: <ol style="list-style-type: none"> a. Adviesfiche, vrij notitieveld, bewijsdocumenten ... 	
<p>Monstername pleisterwerk</p>	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Wat is inherente schade? Wat niet? 2. Waarom een mengmonster? Waarom tot op primaire drager? 3. Wat is zorgvuldig en veilig in de praktijk? Wat niet? <ol style="list-style-type: none"> a. Welke stappen te volgen voor monstername? 4. Wat is een representatieve inhoud? 5. Wat bij weigering monstername? 6. Zie verplichtingen IP en advies in 	<ul style="list-style-type: none"> - Met de ADI's wordt overlopen waar er monsternamepunten nodig zijn voor de mengmonsters. - De lesgever toont voor en laat elke ADI minstens één monster (monsternamepunt) nemen. - Bijzondere aandacht naar locatie van monsternamepunt (subtiële plaats) en zorgvuldigheid en veiligheid (gebruik en locatie recipiënt, gebruik handmatig gereedschap, tot op primaire drager, grootte van het gat, gebruik vochtige doeken, duurzaam inkapselen/fixeren)

leidraad	
Niet-destructief onderzoek	
<p>1. = visueel/auditief, losse of licht geklemde materialen opheffen, monstername met inherente schade</p> <p>2. ≠ demonteren, beschadigen, opscheppen/uitsorteren</p> <p>3. Basisuitrusting: wat heb ik mee in de auto vs wat heb ik best binnen handbereik?</p> <p>a. Zaklamp, koffer met gereedschap, ladder, PBM, tablet/schrijfmateriaal</p> <p>4. Ik sta in een lokaal, wat moet ik doen?</p> <p>a. Niet aan het deurgat blijven staan, lokaal steekproefsgewijs onderzoeken</p> <p>5. Ik sta buiten, wat moet ik doen?</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Logische werkwijze om gebouw te onderzoeken zodat geen ruimtes vergeten worden bv. eerst binnenzijde (van bovenste naar onderste verdieping), vervolgens buitenzijde (alle gevels, daken, eventueel tuinen, opritten, vanaf openbare weg, etc.) - In elke ruimte alle waarneembare elementen onderzoeken <ul style="list-style-type: none"> • aantikken op een aantal plaatsen van wanden en plafond • openen op een aantal plaatsen van losse of licht geklemde verlaagde plafondtegels • openen van ramen om de buitenzijde te onderzoeken • onderzoeken van ramen (mastiek), doorvoerbuizen van chauffageleidingen (koord), ruimte achter verwarmingselementen (bv. plaat) • opheffen van dakpannen - Wat moet een ADI niet doen? <ul style="list-style-type: none"> • bv. rooster losschroeven, opening maken (beschadigen) in een gipskartonplaat, monstername roofing indien te grote kans op lekkages - Mogelijke onderzoeksbependingen en wanneer iets kortetermijn dan wel middellangetermijn zou zijn <ul style="list-style-type: none"> • deur op slot, ook kleinere deurtjes en luikjes moeten geopend worden (schachten, kokers) • overwoekerende vegetatie • hoogte > 3,50 m bv. een hoog plafond of dak of gevelgedeelte, waardoor je binnenzijde van een schoorsteen niet kan vaststellen • veiligheid, bv. vloer staat op instorten • materiaal in opslag, bv. wanneer acht je de eigenaar financieel en sociaal in staat om dit op te ruimen op korte termijn - Ladder binnen handbereik hebben, wordt vaak gebruikt voor veilige toegang tot plafonds, daken, gevels - Een krachtige zaklamp is onontbeerlijk en heeft een ADI eigenlijk continu bij de hand om weinig belichte ruimtes te onderzoeken en sneller bepaalde patronen van materialen visueel te kunnen onderscheiden (bv. wafelstructuur vezelcement).
Asbestcement buitenschil	
1. Welke materialen horen onder de asbestcementen	

<p>buitenschiltoepassingen met automatisch label 'niet-asbestveilig' en mijlpaal 2034?</p> <p>2. Hoe duid ik deze aan in de databank?</p> <p>3. Zie IP en leidraad</p> <p>4. Gevolgen foutieve aanduiding</p>	
<p>Geheel en gedeeltelijk gebouw</p>	
<p>1. GIS-kaart op databank niet door OVAM beheerd, gebaseerd op GRB-plannen</p> <p>2. Bv. bij splitsing inspectiegebied, gemeenschappelijke delen</p> <p>3. Nut van 'gedeeltelijk gebouw' en gevolgen bij foutief gebruik</p> <p>4. Zie leidraad</p>	